

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
 izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemnik
 v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
 sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Novi srditi boji na severni fronti

Italijani bi rabili za zavojevanje Abesinije tri leta — Abesinski napad na Abis pri Adui — Tudi v Ogadnu se pripravljajo krvavi spopadi

Abesinske čete koncentrirane

LONDON, 12. oktobra. Reuterjev urad poroča, da so vesti, po katerih naj bi padlo pri zavzetju severnega obrobnege dela Abesinije in Adui 6000 Abesincev, popolnoma netočne, ker je vse to ozemlje branilo komaj nekaj več abesinskih čet. Abesinci so imeli namen Italijane zadržati le toliko časa, da so se mogle na liniji pod Adigratom in Aduo zbrati abesinske čete in pripraviti za odhod, kar se je v polni meri tudi posrečilo. Italijani so na zavojevanem ozemlju pričeli graditi komunikacije, vendar pa se njihove operacije ne morejo razvijati tako, kakor bi bilo treba, ker jih v ozadju še vedno vznemirjajo abesinski četniki.

Cetnik ras Ahenu

O takozvani »legiji smrti« se izve sedaj sledeče: legiji poveljuje po vsej Abesiniji znani četniški vodja ras Ahenu in ne ras Sejum, kakor se je napačno poročeno. Ta legija ne operira samo z najhujšimi četniki iz Abesinije, ampak tudi z domačini iz Eritreje, ki so se ji pridružili. Vest, da je italijanska vojska to legijo vrgla iz Eritreje, so nastale pomotoma. Razširili so ji poročevalci, ki ne poznajo terena. Iz Eritreje so bile vržene abesinske čete na jugozahodu italijanske Eritreje, dočim se »legija smrti« bori na vzhodu. Italijanska poročila sama priznavajo, da jim dela ta legija velike preglavice, naglašajo pa, da so bili sedaj poslani proti njej fašistični milicioni in pričakujejo, da bo v kratkem uničena.

Tri leta boj

Glede izgledov za napredovanje v Abesiniji je mnenje strokovnjakov sledeče: Resnična vojna se doslej še ni pričela. Razvila se bo šele v gorskih ozemljih južno od črte Adigrat—Adua—Aksum. Tam je teren tak, da ni mogoče prodirati ne s tanki, ne z avtomobili, in je mogoče uporabiti kvečjemu le lažje gorsko topništvo, pa še to z velikimi napori in težavami. Razen tega se postavljajo protirajoči vojski na pot tudi ključne in druge težkoče. Tu bodo mogoči samo boji moža proti možu, večinom boji z hoda za vsako posamezno postojanko. Po izjavi strokovnjakov bi potrebovali Italijani do Adis Abebe najmanj šest mesecev. Za zavojevanje vse Abesinije bi pa bilo treba najmanj tret let bojev.

Abesinski napad na Abis.

PARIZ, 12. oktobra. Italijani so pričeli na severnem bojišču pripravljati boje za nadaljnje prodiranje. V sredi fronte stoji 35.000 Italijanov z ogromno tehnično opremo. Pri bojih, ki so se pričeli, je na ras Sejum prešel pri Abisu v bližini Adui v protinapad. V noči od 10. na 11. oktobra so abesinci v veliki premoči napadli Abis in ga osvojili. Po abesinskih poročilih je bilo baje pri tem napadu ubitih in ranjenih okoli 2500 Italijanov, a tudi Abesinci so imeli velike izgube. Boji so se vršili s strahovito borbo moža proti možu. Abesinci so baje zaplenili več tisoč pušk, dosti strojin in gorskih topov. Italijanska poročila o tej bitki še niso pri roki.

Aksum še se drži

Italijani so pričeli nov napad tudi na Aksum in so srditi boji v polnem teku. Zaenkrat branijo Abesinci mesto in okolico še z vso odločnostjo in se je italijanskim četam posrečilo zavzeti le del važnejših položajev.

Na vzhodu in jugu

Na vzhodu prodira 50.000 Italijanov in se vsak čas pričakujejo večji spopadi z abesinskimi četami. Po poročilih s tega bojišča se poslužujejo Italijani pri napadih iz zraka pištinskih bomb. Na južnem bojišču ni večjih dogodkov. Italijanska poročila pravijo, da so nastopile njihove čete nov pohod v abesinsko ozemlje, ki pa ne more biti posebnega pomena zaradi puščavskega značaja tamkajšnjih pokrajin.

Badoglio odide v Afriko

RIM, 12. oktobra. Odrejeno je, da odpošuje na afriško bojišče šef generalnega štaba italijanske vojske maršal Badoglio, s katerim bo potoval tudi državni podtajnik ministrstva za kolonije Lessone. Maršal Badoglio bo sam nadziral nadaljnje italijanske operacije.

Prve sankcije že določene

Včerašnji sklepi koordinacijskega odbora — Nevarnost vojne z Anglijo

Prvi sklepi sankcij

ŽENEVA, 12. oktobra. Koordinacijski odbor za uvedbo sankcij je sklenil na včerašnji seji, da bodo njegove razprave tajne in se bodo sestavljale o njih le sumarična poročila. Nato se je izvolil odbor zastopnikov 16 držav, med katerimi je tudi zastopnik Jugoslavije, ki bo proučeval praktično uvedbo sankcij. Ožji odbor je popoldne sklenil zaenkrat, naj vse države, ki so prepovedale izvoz orožja in streliva v Abesinijo, prepoved takoj ukinejo. Tiste države, ki pa niso izdale prepovedi za izvoz orožja, municije in vojnega materiala v Italijo, se pozivajo, da nemudoma uveljavijo to prepoved. Nadalje se naprošajo vse države članice, naj uveljavijo v proglasu Roosevelta vsebovani seznam blaga, prepovedanega za izvoz, da bi na ta način onemogočile enotno akcijo. Ta seznam naj bi se po potrebi še izpopolnil. Nadalje je bilo sklenjeno, da mora biti postopanje odbora naglo.

Tudi Albanija proti sankcijam

Ministrski predsednik Laval in angleški minister Eden sta nadalje razpravljala o vprašanju kreditne zapore za Italijo. V primeru, da bi se prepoved izvoza orožja nanašala tudi na pošiljke italijanskega orožja v vzhodno Afriko, bo dobila angleška mornarica pravico, ustavljati italijanske transporte v Sueškem prekopu ali na Sredozemskem morju. Razpravljala sta načelno tudi o prekinitvi diplomatskih odnosov z Italijo.

Ozadje načrtov za delitev Avstrije

Vprašanje je že dolgo predmet zakulisnih razgovorov — Različni načrti in interesi — Francija in Društvo narodov

LONDON, 12. oktobra. Senzacionalna vest, ki jo je objavila revija »Review of Reviews« o načrtu za razdelitev Avstrije med Nemčijo, Italijo in Jugoslavijo, je vzbudila v svetovnem tisku, zlasti v Franciji, veliko pozornost. Naglašajo se, da misli na delitev ni nova in se pleče že dolgo za kulise evropske diplomacije, toda vedno v drugačnih oblikah. Fakt je, da se je tudi Nemčija sama že spuščala v zadevna diplomatska pogajanja in je s svoje strani pristala na odstopitev neka-

terih obmejnih predelov Avstrije v primeru, da bi se dovolil »Anschluss«. Nikakor pa ni sporazuma s tem, da bi Italija dobila tako velik del Avstrije.

V »Review of Reviews« objavljeni načrt izvira iz italijanskega vira. Italija bi si na ta način rada teritorialno in strateško zavarovala hrbet proti Nemčiji, obenem pa likvidirala z njo dosežanje nasprotstva. Res je sicer, da je Avstrija Italiji potrebna, res pa je tudi, da ji je vzdrževanje njene samostojnosti v veliko breme, ki ga trajno ne bo

mogla vzdržati. Vzdrževanje avstrijske samostojnosti jo pa zopet spravlja v trajno napeto razmerje z Nemčijo, ki ji zlasti sedaj, spričo abesinske akcije, ni prijetno.

Ako bi se avstrijsko vprašanje likvidiralo po omenjenem predlogu razdelitve, bi odpadle vse ovire, ki branijo sedaj združitev Italije z nemško-poljsko-madžarskim blokom. Baje se je o tem govorilo tudi o priliki Gombosa vega obiska v Berlinu in je takrat baje Gombos zahteval, da pride pri delitvi Avstrije v poštev tudi Madžarska na Gradiščanskem. S tem v zvezi bodo tudi skorajšnji diplomatski obiski Hitlerjevega odposlanca, von Rübentropa v nekaterih prestolnicah.

Vsem tem načrtom se pa odločno upira Francija, ki je slej ko prej na stališču, da mora Avstrija ostati samostojna za vsako ceno. Na strani Francije pa stoji tudi Češkoslovaška, ki je, kakor znano, v srednji Evropi edina brezpogojna nasprotnica »Anschlusa«. Delitev Avstrije bi radi tega nalletela na velike diplomatske težkoče, ki bi se povečale še z dejstvom, da je Avstrija članica Društva narodov. Brez ženevskega foruma delitev ni mogoča. Društvo narodov pa bi to lahko sklenilo samo tedaj, ako bi se Avstrija sama po svojih zastopnikih odrekla svoji samostojnosti. Akcija za razdelitev Avstrije spravlja prav zaradi tega Francijo v nove zadrege. Ako ne stopi v abesinski zadevi brezpogojno na stran Anglije in Društva narodov, potem tudi v avstrijski zadevi ne bo imela pravice apelirati na Anglijo in Društvo narodov.

Da je v Angliji tako javno mnenje kot diplomacija za radikalno rešitev avstrijskega vprašanja, t. j. za delitev, ni nobena skrivnost. Ali se bo to vprašanje že v dogledni bodočnosti resno načelo ali ne, je pa seveda odvisno od splošnega mednarodnega položaja.

Na tistišcu domače politike

SKUPŠČINA IN SENAT.

BEOGRAD, 12. oktobra. Skupščina in senat se sestane 20. t. m. Dnevni red: volitev novega predsedstva.

MINISTER ZA GOZDOVE IN RUDNIKE

PRIDE V MARIBOR.

BEOGRAD, 12. oktobra. Minister za gozdove in rudnike dr. Kaludjerić je odpoval na službeno potovanje v Ljubljano in Maribor.

Ta je bosa, ha-ha-ha... Včerašnji »Slovenec« prinaša med mariborskimi vestmi naslednjo notico: »10 strani obsega dnevni red prihodnje seje občinskega sveta, ki se bo vršila v četrtek 17. t. m. ob 18. uri v mestni posvetovalnici. Ogromno tvarine, ki se bo morala nujno reševati, se je nakopičilo v letošnjem poletju, ko prejšnja občinska uprava ni imela časa za seje.« Ogromno tvarine... Res je. V teku poletja je bilo nešteto raznih anket v mestni posvetovalnici, kjer so se pretresale stvari, ki naj bi se obravnavale na prihodnji seji mestnega sveta. »Očka Slovenec« mislijo, da je že ogromno tvarine zasluha in uspeh. Sklepi, sklepi, očka... Bomo videli, koliko kruha bo iz tolikšne moke. Nazadnje pa bi bilo mnogo bolje, da bi bilo veliko manj tvarine... Mi bi se zadovoljili celo samo z eno točko: znižanje najemnin v mestnih hišah. Za vse je bilo prostora v »ogromni tvari ni«, le najvažnejšega in najaktualnejšega nismo našli. Očka »Slovenec« bi radi nekaj zasukali, pa jim ne »rata«.

Situacijski pregled vzhodnoafriških bojišč

Izvori in tendence poročil o bojih - Pomen in razvoj bojev na treh frontah - Bilanca dosedanjih operacij in nastajajoče nevarnosti

Izvori poročil z bojišč

Že drugi teden se bijejo v vzhodni Afriki boji med Italijani in Abesinci, ki so se pričeli brez formalne vojne napovedi. Poročila, ki prihajajo v Evropo iz najrazličnejših virov, so precej zamotana in protislovna, tako da je težko napraviti si pravo sliko o resničnem položaju. Tisti, ki se spominjajo poročil raznih generalnih štabov iz sveta vojne, vedo prav dobro, kako se poročila z bojišč fabricirajo. Vsaka stranka skuša prikazati položaj tako, kakor je njej v prilog. Včasih pa nastanejo tudi strahoviti nesmisli, kakor je bilo n. pr. v svetovni vojni poročilo glavnega avstrijskega vojnoporočevalskega urada na Dunaju, da so avstrijski letalci bombardirali Cetinje in uničili tamkajšnje železniško postajo, da si Cetinje še danes niti postaje in seveda tudi ne železnice. Iz poročil, ki prihajajo iz Afrike iz italijanskega, abesinskega, angleškega, francoskega in iz drugih virov, se je težko izmotati tudi strokovnjaku. Zaradi tega je treba čitati vsa poročila z zemljevidom, in to nikoli ne eno samo poročilo, ampak vselej več poročil iz različnih virov.

Tendence poročevalskih virov

O poročilih z afriškega bojišča si moramo biti na jasnem, da se drži vseh brez razlike več ali manj politična tendenca, ki sega nad strateške elemente. Razdeliti jih moramo na tri skupine: v prvo spadajo poročila iz italijanskega glavnega štaba. Treba je priznati, da so sestavljena zelo previdno in niso prenapeljena v konstatacijah. Kadar uradna poročila italijanskega generalnega štaba v Afriki ne morejo ugotoviti zmag, so zelo molčeča, ali pa se skrivajo za brezpomembne besede. Karakteristika poročil pa je zlasti njihova patetika, poslužujoča se včasih naravnost pesniških opisov. Že drugega dne bojev je italijanski generalni štab poročal o sijajnem zadržanju čet z ozirom na težkoče terenskega in klimatskega značaja. Bilo bi gotovo uničujoče, ako vse te odlike ne bi prišle do izraza že drugi dan vojne. Namen tega je navduševati doma ljudi in dvigati bojno razpoloženje. Abesinska poročila so redka in malo besedna. Izdaja jih prav za prav in razširja angleška propaganda. Reuterjeva agencija je bila sploh prva, ki je poslala v Evropo poročila z vzhodnoafriških bojišč. Tudi ta poročila so diskretna, izražajo pa čisto politično tendenco. Namen je impresionirati svetovno javnost ter vzbuditi simpatije za Abesinijo. Vendar pa je treba ugotoviti, da so angleška poročila še najbolj točna in stvarna. Privatni poročevalci pa iščejo predvsem seveda le senzacijo. Tretje vrste poročila so francoskega izvora. Nekoliko simpatizirajo z Italijani, so pa vendarle kolikortoliko objektivna in zanesljiva. Med vsem tem je seveda resnica nekje v sredini, ktero je treba previdno določiti.

Situacija severne fronte

Italijansko-abesinska vojna ima tri fronte: severno, vzhodno in južno. Trenutno je skoraj vsa pozornost posvečena severni fronti, ki se raztega na črti Agigrat - Adua - Aksum. Njena dolžina znaša okoli 15 km, globina italijanskega predora pa 35 do 50 km. Tu je koncentriran grob italijanskih operativnih moči. Da so Italijani vrgli sem svoje največje vojne sile, ni vzrok samo sentimentalni moment maščevanja za poraz pri Adui leta 1896., ampak tudi prikladnost, ki jo nudi za razvoj operacij razmeroma majhna bližina italijanskih vojaških baz, podnebje, komunikacije itd. Ceste proti Adui in Adigratu so stare prometne črte in relativno dobre. Te ceste se omogočile italijanski motorizirani vojski vso uporabo vseh ugodnosti. Mimo tega je ta fronta obljubljala nagle dogodke, ki so bili nujno potrebni za

razpoloženje Italijanov na fronti in v Italiji.

Razsežnost vzhodne fronte

Druga, to je vzhodna fronta, se raztega na sever od meje francoske Somalije. Važna točka je tu samostojni gorski masiv Musa Ali. Ta fronta je taktično v računih italijanskega vojnega vodstva morda bolj važna, kakor vsa severna fronta. Sirateški cilj italijanskih čet je tu doseči železnico Džibuti-Adis Abeba. S tem izgubi Abesinija edino zvezo z morjem. Vojaške naloge na tem bojišču so pa izredno težke. Z gore Musa Ali mora italijanska ofenziva prekoriti 300 do 400 km puščav, v katerih vlada strašna tropična vročina s še večjim pomanjkanjem vode. Prometnih linij tu sploh ni. Težke preizkušnje čakajo tu zlasti motorizirane oddelke italijanske vojske, ki se bodo morali boriti posebno s puščavskim peskom in prahom, ki kvarijo motorje. Na takem terenu sta kavalerija in pehota še danes važnejši od

glavne abesinske vojske uspelo prodreti do linije Adigrat-Adua-Aksum. Kljub temu so bili, kakor priznavajo Italijani sami, boji zelo težki. Kakor se zdi, fronta še vedno ni docela ustavljena ter se ne prestopa spreminja, zdaj v korist Italijanov, zdaj v korist Abesincev. Največjo pozornost vse svetovne javnosti so pa vzbudile vesti o vdoru večje abesinske čete v italijansko Eritrejo. Abesinci zatrujejo celo, da je ta takozvana »legija smrti« zasedla kraj Adi Kaje v Eritreji, daleč v zaledju italijanske operativne vojske. Tudi italijanska poročila priznavajo obstoj nekih abesinskih čet v italijanskem zaledju. Trdijo pa, da so to le deli prve razbite abesinske vojske, ki jih je razkropila italijanska ofenziva na Aduo. Abesinci se pa boje, da bodo ti njihovi ljudje odsekani in uničeni, kar je tudi zelo verjetno. Moralni efekt obstoja teh čet se pa nikakor ne more zanikati. Vse to nam odkriva, da se vrše zaenkrat v Afriki predvsem gverilski boji po taktiki izpred svetovne vojne,

vsake motorizirane armade. Glede pomena eventualne prekinitve železnice Adis - Abeba - Džibuti si vojaški strokovnjaki še niso edini. Že prve dni vojne se je ugotovilo, da razpolaga Abesinija z znatnimi količinami dobrega modernega orožja, a sami Italijani priznavajo, da se večina tega materiala ni uvozila v Abesinijo po železnici, ampak so se za to porabila stara karavanska pota iz Sudana in angleške Somalije.

Nepomembnost južne fronte

Južna fronta igra zaenkrat še sporedno vlogo in se zdi, da tudi pozneje ne bo posebno važna. Karakteristična je njena velika razsežnost v dolžino in širino. Razdalje znašajo tu stotine kilometrov skoraj samih puščavskih in nepredelanih ozemelj. Tu so mogoči samo posamezni vpadi ali izpadi tipični način kolonialnih bojev z obkoljevalnimi manevri. Vsak vpad v sovražnikovo ozemlje je nevaren zaradi vzdrževanja zvez z bazami in zaradi stalne možnosti, da sovražnik vpadle čete zajame in odreže. Tu se že danes, po vseh poročilih, vrše boji z zelo spremenljivo vojnino srečo. Abesinci so zavzeli znano oazo Ualual, a Italijani so zasedli abesinski del mesta Dolo, iz katerega pa so jih Abesinci zopet vrgli in vpadli celo v italijanski del, ležeč že v Somaliji. Vsa uradna poročila so od tu zelo molčeča in velikih bojev sploh ni pričakovati.

Težave na severni fronti

Politično je za sedaj merodajna vse, kakor le severna fronta. Tu je Italijanom zaradi ugodnega terena in umaknitve

dasi bi tega spričo modernih tehničnih sredstev nihče ne bil pričakoval. Vse kaže, da italijanska vojska na severu ne bo mogla prodirati dalje dokler se ne utrdi in si ne zavaruje hrbita.

Bilanca dosedanjih bojev

In kakšna je bilanca dosedanjih bojev. Na južni fronti manjši spopadi izvidnic s spremenljivim rezultatom in brez večje strateške važnosti. Na vzhodni fronti docela nejasen položaj: napredovanje italijanske vojske preprečuje tu, kakor se zdi, bolj terenska in klimatska neprimkladnost, kakor pa odpornost Abesincev, ki čakajo na odpor šele v notranjosti. Na severni fronti so se pr odigrali značilni dogodki, ki odkrivajo vso težo vojskovanja. Presenetila je v prvi vrsti močna bojovna sposobnost abesinske vojske. Po trditvah iz abesinsko-angleških virov je pa v dosedanjih bojih sodelovala le vojska severnih abesinskih plemen. In vendar je tej vojski uspelo zadržati Italijane bolj kakor se je sploh moglo pričakovati. V mnogem oziru spominjajo dosedanje boji v Afriki na Potiorekovo ofenzivo proti Srbiji leta 1914. Čež nekaj dni se bo videlo če imajo že sedanji boji za italijansko vojsko pomen takratne srbsko-avstrijske bitke na Ceru. Na vsak način pa so vse to le uvodne operacije. Področje linije Adigrat-Adua-Aksum proti jugu je podobno ogromnemu trdnjaskemu sistemu. Šele za to linijo se bo začela fronta v stvarnem smislu. Tu bo narava sama ustvarila Abesincem obrambni zid, ki ga bo težko premagati.

Ptujske novice

Zračni napad na Ptuj. V ponedeljek 14. oktobra ob približno 14.30 uri se bo izvršil poskusen napad z letali na naše mesto z raznesilnimi in strupenimi plini. Napad bo izvršen na vojaška skladišča v Ljutomerški cesti, na trg v sredini mesta, na kolodvor ter na oba mosta preko Drave. Pri obrambi bodo sodelovali posamezni oddelki, katerih organizacijo je izvršil krajevni odbor za obrambo pred napadi sovražnika iz zraka. Da se prebivalstvo seznani z načinom napada in obrambe, naj to večbo opazuje, vendar se opozarja, da se ima striktno pokoriti odredbam varnostnih organov in rediteljev, da ne pride do eventualnih nesreč. Prostor, ki ga posameznik izbere, naj se zapusti šele potem, ko bo dal znak, da je nevarnost napada prestala. Trgi v sredini mesta in Ljutomerska cesta naj se razven ob hodnikih ne zasedejo.

Nezgode in nesreče. Nevarno se je ponesrečil Lovrenc Granvogel, posestnik v Moravcih pri vožnji mošta iz vinograde. Konji so se spršli in je Granvogel padel pod konje, ki so ga nevarno poškodovali na glavi, da je obležal v mlaki krvi. — Konji so se spršli tudi Matiji Rozmanu, posestniku v Dražencih, ko je vozil deske iz Slov. Bistrice na svoj dom. Padel je z voza na kup gramoza in se nevarno pobil po vsem životu. — Pri mlatvi ajde na mlatilni stroj se je istotako nevarno ponesrečil 26-letni viničar Ciril Kovačec iz Podgorce. Z levo roko je prišel v stroj, ki mu jo je popolaoma zmečkal in mu odtrgal tudi 4 prste. — V Zavreču je prišla 51-letna Marija Vald pod voz in so ji kolesa zlomila desno nogo na dveh straneh. Vse imenovane ponesrečence so spravili v ptujsko bolnišnico.

Odbor za izobrazbo trgovskega in obrtnega naraščaja priredi tudi letos brezplačen strojepisni tečaj. Interesenti naj se javijo v ponedeljek 14. t. m. ob pol 7. uri zvečer v pisarni trgovskega gremija.

St. Janž na Dravskem polju

Za kulisami. Dne 7. avgusta 1935 sem objavil v »Slovenskem Gospodaru« notico glede prireditve Prosvetnega društva, ki ni bila v skladu z istodnevno cerkveno pobožnostjo. Radi tega sem moral marsikaj pretrpeti, novejši dogodki pa me silijo k naslednjim ugotovitvam: Trdi se, da tukajšnje »Prosvetno društvo« ni nikdar imelo denarnih ozirrov pri svojih prireditvah. Pri igri o »Jezičnem doktorju« je neka oseba hotela kupiti za 3 Din sedež, pa jo je blaginjak radi tega tako oštel, da je gotovo nikdar več ne bo k igri. V začetku igre so bili sedeži prazni, poleg njih so mnogi stali, ker niso plačali sedeža. Na povleje voditelja so znosili prazne stole v sosednjo pevsko sobo, da se ja na nje ne bi nihče usedel, ki ni plačal sedeža, ampak le stojišče. Pa to ni bilo prvič.

Voditelj društva je domači gospod župnik in bi se lahko procesija vršila zjutraj k rani maši, kakor se je to že večkrat zgodilo, ali pa v ponedeljek zjutraj. Lahko pa bi se bila tudi igra preložila na prihodnjo nedeljo.

Nič ni na tem »iz trte zvitega«, kakor so se glasili neki očitki v nedeljo dne 6. oktobra z za to nepristojnega — ta. Dovolim si še nekaj vprašanj: Ali ima društvo stalne štičke z novimi prosvetno delovalnimi pokreti? Kje so sadovi 30-letnega prosvetnega dela? Čemu vlada v društvu nekaka diktatura? Li je še daleč čas, ko so bili ljudje iz Marijete, Trnč in Prepolj de facto izključeni iz društva? Lojze Cafuta, Sv. Marijeta na Dravskem polju dne 9. oktobra 1935.

Splošno gibanje

Kolesarska dirka SK Železničarja. ki bi se morala vršiti jutri v nedeljo 13. t. m., se je zaradi tehničnih zaprek preložila na nedeljo 27. t. m.

Posebno odlikovanje je ustanovil Jugoslovanski nogometni savez. Odlikovanje bodo dobivali sportni delavci za sportne zasluge. Odlikovanje JNS bo sličilo znaku JNS ter se bo nosilo v gumbnici.

Mariborski problemi

Še o najemninah v mestnih hišah

Potrebno je znižanje tudi v zasilnih stanovanjih

Poročali smo že obširno o najemninah v stanovanjskih hišah mestne občine mariborske. Iz poročila je razvidno, da je mestna občina lastnica mnogih stanovanjskih hiš, katerih vrednost je precenjena na težke milijone. Med hišnimi posestniki je torej mestna občina največji posestnik in že to dejstvo, bi jo moralo načelno voditi pri določevanju najemnin v njenih stanovanjskih hišah. V današnjem položaju bi ji moral biti prvensten socialni moment, ne pa tako pogostokrat naglaševani trgovski vidiki, na podlagi katerih so Mestna podjetja priporočala mestnemu svetu celo prodajo stanovanjskih hiš v Smetanovi in Vrbanovi ulici, češ, ker premalo nesejo in ker najemnine ne dosežejo amortizacijskih stroškov. Javnosti je znan sklep, da je mestna občina zgradila stanovanjske hiše z manjšimi stanovanji zato, da bo po-
magala svojemu prebivalstvu v danih težavnih življenjskih prilikah s ceneni stanovanji! Pri takem milijonskem gospodarstvu bi pač morala najti kritje kje drugje, ne pa računati, da ji bodo hiše plačali njeni najemniki z najemninami. Tudi je nam najemnikom nerazumljivo, kaj bi Mestna podjetja, oziroma uprava mestnih stanovanjskih hiš, našla kupca, ki bi kupil njene hiše, če nič ne nesejo in če ni izgledov, da bi se kedaj amortizirale? Danes niso časi, da bi javne službe, kakor je mestna občina, pri neobhodnih življenjskih potrebah svojega prebivalstva, kakor so stanovanja, računalne trgovsko, marveč morajo upoštevati prvenstveno socialne prilike in življenjske pogoje svojih najemnikov.

Poglavje zase pa so zasilna stanovanja, ki jih je mestna občina mariborska zgradila leta 1929 v Jadranski in Delavski ulici. Za ta zasilna stanovanja je našla posojilo v znesku 3.500.000 dinarjev in zgradila 96 enosobnih stanovanj. — Uprava mestnih stanovanjskih hiš je določila najemnine za enosobna zasilna stanovanja po 200 in po 250 dinarjev na mesec. Na leto vržejo najemnine v 96 zasilnih stanovanjih blagajni uprave Din 250.000. Če je mestna občina našla za zasilna stanovanja, kakor smo že omenili, posojilo v znesku 3 in pol milijone Din in če dobi uprava mestnih hiš na leto za najemnine 250.000 dinarjev, ali četrt milijona dinarjev, pač more vsak laik izračunati amortizacijski račun za zasilna stanovanja.

Nikakor ni naš namen oporekati mestni občini mariborski njene dobre volje

pomagati socialno šibkejšim slojem s ceneni stanovanji, vendar je po letih nastalo vprašanje, ali je bil z gradnjo takih zasilnih stanovanj dosežen tudi zaželen efekt v socialnem pogledu. Zasilna stanovanja v Jadranski in Delavski ulici so zgrajena le »za silo« in obstojajo iz tesne sobice in kuhinje. Uporaba vode na hodnikih je skupna, skupna pa so tudi nehygienično urejena stranišča na hodnikih, ki povzročajo zlasti poleti v hudi vročini smrad. Razen majhnih drvarnic na dvoriščih, nimajo najemniki drugih prepotrebnih pritisklin. Nimajo kleti in ne podstrešja. Zaradi tankega zidu je poleti v stanovanjih huda vročina, pozimi pa mraz. In vendar prenašajo potrpežljivo vse te neudobnosti vsi najemniki, ker si zaradi svojega šib-

kega gmotnega stanja ne morejo privoščiti boljših in udobnejših stanovanj. — Najemniki v zasilnih stanovanjih so večinoma revni upokojenci, z redukcijo plač tako prizadeti nižji uslužbenci in delavci z minimalnimi prejemki, ki jim ne zadoščajo niti za najskromnejše vsakdanje življenje. Najemnine po 200 in 250 dinarjev na mesec v zasilnih stanovanjih so za te reveže previsoke. Za to bi bilo znižanje najemnin v vseh zasilnih stanovanjih nujno potrebno vsaj za 20%, tako da bi plačevali po 150 in 200 dinarjev za stanovanje. Za blagajno uprave mestnih hiš, bi 20% znižanje najemnin v zasilnih stanovanjih ne pomenilo mnogo, izdatna pa bi bila pomoč ubogim najemnikom, ki jih je zadnje znižanje njihovih prejemkov poginilo naravnost v obup. Pričakujemo, da bo uprava mestnih hiš upoštevala težaven položaj svojih najemnikov v zasilnih stanovanjih in jim znižala najemnino še v tem mesecu, tako da bodo 1. novembra plačali že znižane najemnine. Ljubljanski zgledi!

Domači razgledi

Geopolitični položaj Slovencev

Otvoritev letošnje sezone Ljudske univerze — K predavanju arhivarja prof. Baša

V petek zvečer je bila otvoritev nove sezone Ljudske univerze. V otvoritvenem nagovoru je naglašal predsednik Ljudske univerze g. inž. Kukovec, da bo tudi letos Ljudska univerza skušala čim bolj ustreči željam svojih rednih obiskovalcev. Obenem je sporočil, da se bodo tudi letos otvorili nekateri tečaji, med drugim tudi tečaj v poučevanju ruščin, ki ga bo vodil prof. Sokolov. Po teh uvodnih besedah je povzel besedo prof. Franjo Baš in predložil položaj Slovencev od pričetka naše zgodovine pa do današnjega dne v luči geopolitičnega gledanja. Iz predavanja povzamemo na kratko:

Ozemlje, na katerem prebivajo Slovenci, je sestavni del treh kompleksov, in sicer Padske nižine, oziroma Mediterana, drugič alpskega ozemlja na severozapadu in panonske nižine kot sestavnega dela srednjega Podonavja. Odločilnega pomena za politični, kulturni in gospodarski razvoj Slovencev je bilo dejstvo, da so proti Padski nižini na Goriško ter preko Karavank na Koroško podani le maloštevilni prehodi, dočim je slovensko ozemlje odprto le proti severovzhodu ob lendavskih, ormoških, rogaških in brežinskih vratih. Nič manj odločilnega pomena pa ni bila druga okolnost, da so tudi v notranjosti te

zemlje nekateri prav slabi prehodi, tako da je tukaj dana neka razdrobljenost in razmetanost ozemlja, ki je na eni strani onemogočila samostojno politično življenje, na drugi strani pa odpirala na stečaj vrata neštetim vplivom, ki so prihajali iz sredozemske, alpske in panonske smeri. Iz teh razdrobljenosti terena se je porodil v srednjem veku sistem ločenih mark, od katerih ni mogla nobena dobiti premoči nad drugimi, pozneje pa sistem avstrijskih kronovin, ki je ustvaril na slovenskih tleh povsem ločene upravne enote, ki so se razhajale predvsem v političnih in gospodarskih vprašanjih, pa tudi v kulturnem snovanju, dokler se ni posrečilo, vsaj v kulturnem oziru izoblikovati enoten center slovenskega kulturnega življenja.

K usodnemu momentu razbitosti terena se priključuje še druga nevarna okolnost prehodnega značaja slovenske zemlje, ki se je znašla kakor v prepilu vseh mogočih struj in tokov. Moment evropeizacije nastopi z gradnjo južne železnice na eni in otvoritvijo Sueškega prekopa na drugi strani. Ta nova doba v življenju Slovencev je prinesla dvoje zanimivih pojavov, da so med predstavniki slovenske inteligence prevladovali na eni strani izključno regionalni in lokalni vidiki, dočim je pri drugih šlo ob-

Ne pozabi na

Union

čokolado

zorje v evropske širine.

Z nastojem Jugoslavije je prineslo slovensko ozemlje novi državi pomemben evropski značaj, saj se tukaj križajo vse važnejše mednarodne smeri, na drugi strani pa so se na slovenskem ozemlju odprli vplivi iz vzhoda. Slovensko ozemlje pa doživlja v posledicah političnega značaja dve tragiki, to je Primorje in Korotan.

Gospodarsko življenje

Mariborske tržne cene. Iz polmesečnega poročila mestnega tržnega nadzorstva o gibanju cen življenjskim potrebščinam povzamemo glede sočivja sledeče cene: jedilne buče 0.50 do 1, domača cvetača 0.50 do 2, čoula 2, česen 8 do 10, domači fižol v stročju 1, domači fižol izluščen 1 do 2, domači grah izluščen 6 do 8, domači grah v stročju 1, hren 6 do 8, koleraba 0.25, korenje 1, pozni domači krompir 0.75 do 1, zgodnji domači krompir 0.75 do 1, kumare 0.25 do 0.50, ohrovt 0.50 do 2, zelena paprika 1, rdeči paradižniki 2, pehtam 0.50, rdeča pesa 1, petršilj 0.50, por 0.25, domači radič 1, črna redkev 0.25 do 0.50, redkvica 1, kislja repa 2, sveža repa 0.25, solata endivija 0.50 do 0.75, solata glavna 0.50 do 0.75, špinača 1, kislja zelje 5, zelje v glavah 1 do 3, rdeče zelje 1 do 2 Din.

Mariborski sejem za prašiče 11. okt. 1935. Pripeljanih je bilo 322 živali, prodanih pa 141. Cene so bile sledeče: mlad prašič 5 do 6 tednov 40 do 50, 7 do 9 tednov 60 do 80, 3 do 4 mesece 120 do 150, 5 do 7 mesecev 200 do 250, 8 do 10 mesecev 300 do 350, eno leto 460 do 580. 1 kg žive teže 4.50 do 5.50, 1 kg mrtve teže 7.50 do 10 Din.

Cene na prekmurskih sejmi. Padec cen na prekmurskih sejmi je precej usoden. Pred dvema mesecema so se biki prodajali po 4 Din za kilogram, sedaj pa po 2 do 2.50 Din; cene volom so padle od 5 na 2.75 do 3 Din za kilogram. Ravno tako je tudi padla do najnižje možnosti cena teletom. Glavna krivda usodnemu padcu cen je letošnja suša.

J. Hajšman:

V skupni fronti z Jugoslovani

Ta razprava je 11. poglavje iz knjige »Mafie v razmahu« (Mafija v razmahu), ki jo je napisal znani češki novinar, že dolgoletni sodelavec tudi pri slovenskih naprednih listih. — Razpravo priobčujemo v oktobru, ker pada v ta mesec obletnica prevrata.

Nekoga dne (6. listopada 1917) mi je poklical Giunio¹⁾ v Hlavovo kavarno v Vinogradih²⁾; tam je čakal name z drjem Kramerjem iz Ljubljane. Giunio je prišel, njeval, da je dr. Kramer postal glavni urednik »Naroda«³⁾, da stavlja list v službo narodnega odpora, podobno kakor delujejo pri Čehih »Narodni Listy«; zato polaga veliko važnost na redno dopisovanje iz Prage ter je prosil Giunia za svet, kdo bi oskrboval takšno dopisovanje. Giunio je priporočil mene.

Dr. Kramer je razložil položaj: skupina mladih političnih delavcev — od onih, ki jih je imenoval, sem poznal razen nje — ga dr. Žerjava in dr. Brezgarja — je zadobila sedaj odločen vpliv na vodstvo »Slovenskega Naroda« v Ljubljani. Dr. Kramer bo vodil odslej politiko in

uredništvo v Ljubljani, dr. Žerjav pa na Dunaju. Program te skupine je politično zedinjenje jugoslovanskega naroda v smislu krfske deklaracije; središče akcije je Zagreb, akcija je v stalnem stiku in v dogovoru z vodstvom jugoslovanskega odpora za mejami ter z Antanto. Zvezo in tajno akcijo vodi na Dunaju dr. Žerjav z drjem Brezgarjem, stalno zvezo med Prago, Dunajem in Zagrebom vzdržuje Giunio. Tajna organizacija deluje brezhibno, politična fronta na Dunaju bo v kratkem času gotova stvar, jugoslovanskim politikom prav tako kakor češkim je že prešla v krv, da bi Čehi sami in Jugoslovani sami zamenjali trošili moči; samostojnost homo izvojevali samo, če poidemo v borbi skupno.

Češka politika ima napram jugoslovanski neprimerno predačnost, ker so že mase ljudstva pridobljene za odpor. To je treba na jugu dohiteti in to je sedaj naloga tiska: pridobiti ljudstvo za idejo državne samostojnosti ter za idejo zedinjenja. Ta naloga pripada med Slovenci »Slovenskemu Narodu«. Dr. Kramer je prepričan, da bi mogli v tej zadevi Jugoslovanom mnogo koristiti Čehi. Na jugu, zlasti pri Slovencih, so pogledi obrnjeni v Prago: kaj pravijo Čehi, kaj delajo; vsi ljudje občudujejo Čeha, kaj so dosegli za mejami in doma. Če začujejo na jugu, da grede Čehi z njim, bo uspeh zagotovljen. Če smo se sporazumeli v tajni akciji ter v politiki, tedaj se moramo sporazumeti tudi o sodelovanju v tisku.

S tem je bila določena moja naloga

kot dopisnika »Slovenskega Naroda«.

Stal sem torej pred tem, po čemer sem davno hrepenel. Okleval nisem niti minute. Trenutno in z radostjo sem pristal na predlog dr. Kramerja in Giunia, čakal nisem niti, da se posvetujem Šamalom⁴⁾, Duškom⁵⁾, krožkom »Demokracije«⁶⁾, s Klofáčem⁷⁾. Vedel sem, da bi mi ne svetovali ničesar drugega nego to, za kar sem se odločil sam. Naloga ni bila težka ter je spadala v okvir našega odpora: razširila se je fronta za Jugoslovane, razširila moramo propagando odpora, katero sem doslej provajal na domačih tleh. Dr. Kramer je želel, naj bi mu pošiljal le informacije, kaj se godi pri nas, vzpodbude, ne gotovih člankov, in da naj pišem češki; v politiki mi je puščal prostoro. Obljubil sem pisati slovenski ter gotove članke, opozoril sem, da poznaj razmere, ljudi in vprašanja na jugu skoro tako kakor doma⁸⁾, da od početka vojne pozorno zasledujem tisk. Želel sem samo, naj bi mi uredništvo članke skrbno pripravljalo.

Za predlog dr. Kramerja sem bil navdušen tudi zato, ker sem v sodelovanju pri »Slovenskem Narodu« videl od-

¹⁾ Kancelar prezidenta ČSR Masaryka, med vojno duša češke mafije.

²⁾ Znan češki novinar.

³⁾ List, ki je zastopal interese mafije.

⁴⁾ Podpredsednik češkoslovaške senata, med vojno eden izmed vodij češkega odpora proti Avstriji.

⁵⁾ Avtor Hajšman je bil pred vojno zaposlen v Trstu in se je tam mnogo stikal s Slovenci; zato je mogel razmere poznati.

likovanje. List je bil eden izmed obeh velikih slovenskih dnevnikov, organ: napredne smeri, ter je imel pred vojno zvečne ime, približno tako kakor med Čehi »Narodni Listy«. Med vojno ni mogel biti drugačen nego brezbarven, toda svojega ugleda ni omadeževal. Poleg »Naroda« so imeli Slovenci samo še dnevnik »Slovenec«, organ klerikalne stranke, po številu volivcev močnejše nego klerikalna stranka pri Čehih. Ostali tisk, socialnodemokratski in narodnosocialni, zdaleka ni imel takšnega pomena kakor ta dva dnevnika. V »Slovenskem Narodu« sem imel pred vojno, ko sem deloval v Trstu, nekoliko člankov o gospodarskem sodelovanju Čehov; spet in spet me je vlekel nekaj k temu listu: spomladi 1915., ko je še izhajal »Čas«⁹⁾, sem »Narodu« ponujal dopisovanje iz Prage; takrat niso niti odgovorili. Neko odlikovanje sem videl tudi v tem, da je izmed čeških novinarjev bil malokdo stalen sodelavec velikega slovenskega ali vobče tuiga lista. p

Za delo mi je dr. Kramer poudil honorar — toliko, kolikor sem imel pri »Lidovych Novinach«¹⁰⁾. Pošten znesek, katerega so pošiljali pravilno in ki mi je do neke mere nadomestil primanjkljaj vsled ustavljenja lista »Demokracija«. V slabih časih je bilo treba računati.

⁹⁾ Glasilo Masarykove, takozvane »realistične« stranke.

¹⁰⁾ Znan, še vedno (v Brnu) izhajajoč list.

¹⁾ Znan naš jugoslovanski nacionalni borec — tudi pristaš »pohorske deklaracije«.

²⁾ Kral. Vinohrady, XII. okraj sedanje »ve-like Prage«.

³⁾ List »Slovenski Narod«.

Mariborske in okoliške novice

Bombe na Maribor

Na stolpu stolnice obrambni štab — Občinstvo bo akcije lahko opazovalo

Kakor po drugih mestih in krajih se je tudi v Mariboru že leta 1933 osnoval odbor za obrambo mesta proti napadom iz zraka. Odboru predseduje vsakokratni mestni poveljnik, čeprav je odbor pod okriljem mestne občine in mora ona finansirati vse priprave in ves material za obrambo. Deli pa se odbor na širšega in ožjega. V ožjem odboru so mestni poveljnik general Hadžić, mestni župan dr. Juvan, oba okrajna načelnika dr. Iv. Šiška in Pero Popovič, predstojnik mestne policije Radošević, upravnik splošne bolnišnice dr. Vrečko, načelnik mestnega gradbenega urada inž. Baran, šef progovne sekcije inž. Debevc, ravnatelj mestnega vojaškega urada Janko Jež, zastopnik vojaštva kapetan Janković, ravnatelj falske elektrarne inž. Kiebach, ravnatelj mestne plinarne inž. Tomšič, mestni fizik dr. Novak, predsednik mariborske gasilske čete bančni ravnatelj Pogačnik, poveljnik gasilske čete Ramšak, novinar Udo Kasper in tajnik odbora Karel Kramer. Vse delo odbora se zdeli na sedem komisij, ki jih vodijo posamezni javni organi, in sicer po navodilih, ki jih je izdalo ministrstvo vojske in mornarice za obrambo proti napadom iz zraka.

Organizacija sovražnega napada, ki bo v ponedeljek 14. t. m. ob 14. uri, je zamišljena takole: Zunanje opazovalne postaje bodo najavile približevanje sovražne eskadrole šestih letal. Na stolpu stolnice bo gasilna opazovalna postaja in obrambni štab. Prilet sovražnih letal

bo poveljnik obrambe naznanil s tremi rdečimi raketami, nakar bodo zatulile sirene vseh mariborskih tvornic in z dvema, po tri minute trajajočima piskoma, v presledku dveh minut naznanile prebivalstvu zračno nevarnost. V mestu se bo moral ustaviti ves promet. Letala bodo krožila nad mestom in ga bombardirala, vojaštvo pa jih bo obstreljevalo z določenih krajev. Letala bodo metala na mesta različne bombe in bo dan s stolpa za vsako vrsto bomb poseben znak, ki bo veljal posameznim ekipam. V akcijo bodo morale stopiti vse ekipe mestne obrambe in bo smelo občinstvo njihovim akcijam prisostvovati.

Ko bodo sovražna letala pregnana in ko bodo ekipe opravile svoje delo se bo dalo znamenje, da je nevarnosti konec.

Kje bodo smeli Mariborčani opazovati potek napada

Pripravljalni odbor je izdal sledeča navodila glede prostorov, kjer bodo lahko prebivalci spremljali pričetek in potek zračnega napada. V to svrhu so se določila sledeča mesta: novi del Glavnega trga, pločnik ob Scherbaumovem dvorcu od Grajskega trga do Kopališke ulice, pločniki na Kralja Petra trgu, pločniki v Kežarjevi ulici in Melju ter pločnik na Aleksandrovi cesti od hotela »Merano« do restavracije »Wilson« nasproti glavnemu kolodvoru. Prebivalstvo se poziva, da se teh navodil točno drži, da se preprečijo morebitne neprijetne posledice.

Poročila sta se v soboto v Zagrebu g. ing. Mile Šolaja, šumarski inženier, šef šumarske uprave in sreski referent v Otočcu in gđ. Alda Šorlijeva, abs. phil., hčerka dr. Ivo Šorlija, mariborskega notarja in slovenskega pisatelja. Bilo srečno!

Bog daj srečo! Poročili so se te dni v Mariboru: Stus Rihard, galvanizer in Friderika Rabel, šivilja; Bogomir Šoster, barvar in Angela Lončarič, tovarniška delavka; Alojzij Mrzlikar, kazniški paznik in Viljemina Bošinj, trgovska sotrudnica; Anton Denčman, železničar in Marija Bogovič, delavka; Alojzij Žujs, krojač in Marija Ferlinc, kuharica; Alojzij Prelog, krojaški mojster in Zofija Tibavt, posetniška hiši; Janez Kaloša, čevljarški mojster in Marija Horvat, kuharica.

Ambulatorij za venerične bolezni se bo ustanovil tudi v Mariboru. Vodil ga bo dr. Kreutzinger.

V Sarajevu se je pričel 1. t. m. bolničarski tečaj Rdečega križa, katerega se udeležuje okoli 50 ljudi, ki se bodo po odredbi vojaškega okrožja izvežbali za bolničarsko službo. Tečaj bo trajal 3 mesece. Ker se bodo taki tečaji prirejali trajno, je odbor Rdečega križa v Beogradu poslal odboru v drinsko banovino za poučevanje pri tečajih absolvirano bolničarko gđ. Mileno Pertotovo iz Maribora.

Očka »Slovenec« včasih bistvo stvari hudo zgrešijo. Od vprašanja nujno potrebnega znižanja najemnin v mestnih hišah je zašel na zaostanek na neplačanih najemninah. Ne gre, »očka Slovenec«, za to, kdaj so se najemnine zvišale, marveč za nujno pereče vprašanje, da je z redkimi plači nastopila nujna potreba, da pokaže mestna občina svojo prvo socialno pojmovanje in da sledi ljubljanskemu vzgledu, da se najmanj za 10 odst. zniža najemnine v mestnih hišah. Takšne so stvari, očka »Slovenec«!

Preložene gasilske vaje. Radi ponedeljkovih vaj v obrambi mesta proti zračnim napadom so se morale velike jesenske gasilske vaje preložiti na prihodnjo nedeljo 20. t. m.

Predavanje o blagopokojnem kralju Aleksandru I. Zedinitelju je v nedeljo 13. t. m. ob trideset na 10. uri v veliki dvorani Narodnega doma. Po predavanju spominška sv. maša v frančiškanski cer-

kvi. Dolžnost vseh je, da se obeh prireditelj udeležijo!

Žena v službi domovine. Predavanje ge. Druškovičeve, ki bo v ponedeljek 14. t. m. ob 20. uri v Narodnem domu. Vabljeni so vsi na to zanimivo predavanje!

Kdor hoče uživati glasbo in petje naj obišče

GRAJSKO KLET

Švira in poje 4519

RUSKA BALALAJKA

Izborna domača in dalmat. vina. Prvovrstna kuhinja, razne specialitete vedno na izbiro, zmerne cene. Priporoča se za obilen obisk lastnik Grga Basletič

Jadranska straža v Mariboru opozarja svoje članstvo na ciklus predavanj, ki bodo v Narodnem domu od 13. do 19. oktobra 1935 vsak večer ob 20. uri. Le v nedeljo 13. oktobra se vrši predavanje ob 9.45 uri in predava g. Radivoj Rehar »O delovanju blagopokojnega kralja Aleksandra I. med svetovno vojno«. Ciklus teh predavanj prireja društvo »Nanos« v Mariboru in je za vsa predavanja vstop prost. Dolžnost naših članov je, da se teh predavanj polnoštevilno udeležijo!

Sokolsko društvo Maribor matica poziva svoje članstvo, da se v čim večjem številu udeležijo predavanj društva »Nanos«, ki bodo od 13. do 19. oktobra.

Narodna obrana v Mariboru prosi vse člane, da se udeležijo predavanj društva »Nanos« v času od 13. do 19. okt.

»Branibor« vabi vse svoje člane, da se udeležijo »Ciklusa predavanj«, katerega priredi društvo »Nanos« v dnevi od 13. do 19. oktobra v Narodnem domu.

Naprošajo se vse cenjene dame, ki imajo narodne noše, da se zberejo jutri ob 9. uri v društvenih prostorih »Nanos« v Gradu, odkoder skupno odidejo v Narodni dom in nato k spominski sv. maši v frančiškanski cerkev. Spominška maša bo jutri ob pol 12. uri v frančiškanski cerkvi. Pri maši poje društvo »Nanos« pod vodstvom g. Laha Venturinijevo mašo.

Aeroklub v Mariboru bo to nedeljo 13. t. m. ob pol 15. uri postavil pred javnost tri jadrana letala, ki jih je zgradil sam mariborski jadranski odsek tega kluba. Pred klubovim hangerjem na vojaškem vežbališču na Tezrem se bo ob napovedani uri izvršila najprej blago-

slovitev, nato krst letal. Blagoslovil jih bo v imenu prevzvišenega škofa dr. Ivana Tomažiča g. monsignor Vreže; bo tri pa so gospodje: predsednik mesta dr. Alojzij Juvan, tovarn. ravnatelj I. Krejči in tovarnar Ropas iz Celja. Ob ugodnem vetru se bodo po krstu izvršili vzleti letal, ki pa na ravnem terenu morejo biti kajpada skromni. Občinstvo, ki se zanima za to panogo letalstva, ima k prireditvi prost pristop, mora pa se točno ravnati po odredbah rediteljev.

Starokatoliška cerkev proslavi v nedeljo 13. t. m. spomin narodnih svečnikov glagoljašev s svečano službo božje ob 9. uri. Vsi verniki vabljeni k obilni udeležbi.

Ruska Matica vabi svoje člane in prijatelje na sestanek povodom proslave dneva ruske kulture, ki bo v prostorih Zveze J. N. železničarjev v gradu, v soboto 12. t. m. ob 7. uri.

Uprava Sokola Maribor I. sporoča, da bo v soboto 19. t. m. družabni večer skupno z odhodnico bratov generala Putnikoviča, generala Hadžića in dr. Cerkevniča. Na odhodnico in družabni večer vabimo vsa nacionalna društva ter prijatelje in znanke gori imenovanih. Družabni večer bo v kladnici s pričetkom ob 20. uri.

Lutkovni odsek Sokolskega društva Maribor matica igra v nedeljo 13. t. m. ob 15. uri v Narodnem domu lutkovno igro »Začarani gozd«. Ker je lutkarstvo za deco velikega vzgojnega in kulturnega pomena, prosimo starše, da svoje malčke pošljejo v nedeljo v Narodni dom. Zdravo!

Ljudska univerza v Mariboru. Opozorjamo na zanimivo predavanje, ki ga bo imel v ponedeljek 14. oktobra g. Bratko Kreft, pisatelj in režiser ljubljanske drame »O praških gledališčih«. Govoril bo o notranjem in zunanem ustroju gledališč v Pragi, ki slove že mnoga leta zaradi izredne višine svoje dramske in operne kulture. Čehi so bili tudi na tem področju naši činitelji in smo dobili Slovenci od njih najmočnejše in najboljše impulze. V petek 18. oktobra predava g. prof. Šilih o »Pedagoških reformah moderne Nemčije«.

Izpitna predavanja v Mariboru za rokodelske mojstre in pomočnike se bodo pričela še ta mesec. Kdor se še ni prijavil, naj to stori takoj, da bo o prvem predavanju pravočasno obveščen.

Gospodje! Vljudno Vas vabim na brezobvezen ogled naše zaloge finega sukna za jesenske obleke. Srečko Pihlar, Maribor, Gosposka 5.

Mi kupujemo, mi nosimo, mi priporočamo samo »Pimar« lubertuse, »Pimar« obleke, »Pimar« pumparice. Srečko Pihlar, Maribor, Gosposka 5

Nova starinarina, Koroška c. 3, ima veliko zalogo novih otroških oblek, čevljev, nogavic, srajc, žametov in različnega blaga. Tudi nakup pohištva in stare obleke.

Narodna strokovna zveza, podružnica Maribor, vabi vse svoje člane, da se udeležijo članskega sestanka v nedeljo 13. oktobra ob 9. uri dopoldne v mali dvorani Narodnega doma. Dolžnost vsakega člana je, da se tega sestanka udeležijo, ker je dnevni red zelo važen.

Gasilska četa, Rače priredi v nedeljo, dne 13. oktobra v Račah na občinskem travniku tombolo. 15 tombol, med temi 10 koles in 200 raznih drugih dobikov. Vabimo občinstvo k obilni udeležbi!

Pevsko društvo »Ruše« vabi vse ljubitelje petja in glasbe, da se udeležijo koncerta, ki bo 13. t. m. v dvorani Sokolskega doma v Rušah ob 8. uri zvečer. Na koncertu nastopi mešani in moški zbor, mladinski odsek ter odsek malih ruških harmonikarjev. Iz prijaznosti sodeluje na koncertu orkester ruškega Sokola. Ker je koncert komemorativnega značaja za blagopojnim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem, je dolžnost slehernega državljana, da se ga udeležijo.

Velika lovska tekma psov-ptičarjev. Jutri v nedeljo 13. oktobra bo v revirjih Skoke, Sv. Miklavž, Rogoza in Bohova velika zanimiva tekma ptičarjev. Drevi se bodo ob 20. uri udeleženci take tekme pred 25 leti sestali v mali kazinski dvorani, jutri pa se bodo vsi oni, ki se nameravajo tekom udeležiti, zbrali ob 6.45 uri pred hotelom »Orel«, od koder se v avtobusih odpeljujejo v imenovane revirje. Opoldne bo skupno kosilo pri Vrusu pri Sv. Miklavžu. Zeleti je, da se

GRAJSKI KINO Telefon 22-19

Samo še par dni milijonsko vledelo

„BENGALI“

To vledelo je film, kakršnega vidite le redko, kedar, zato se cenjeno občinstvo opozarja, da s nabavi vstopnice v predprodaji.

V soboto ob 14. uri in v nedeljo ob 11. uri izboren film »Danes in jutri« po resničnih doživljajih. Pri znižanih cenah

Kino Union. Do vključno ponedeljka največje monumentalno filmsko remek delo »Stari in mladi kralji«. Grandiozna vsebina igre in režije. V glavni vlogi Emil Jannings, Leopoldina Konstantinova, Georg Aleksander.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Sobota, 12. oktobra ob 20. uri: »Bratje Karamazovi«. Red B.

Nedelja, 13. oktobra ob 20. uri: »Tartuffe«.

Ponedeljek, 14. oktobra: Zaprto.

Torek, 15. oktobra ob 20. uri: »Izdaja pri Novari«. Red C.

Prva nedeljska predstava letošnje sezone bo v nedeljo 13. oktobra zvečer. To bo obenem ponovitev zabavne in duhovite satirične komedije »Tartuffe«. Delo je napisal mojster klasične komedije Molière ter radi stalne aktualnosti še danes in vedno znova uspeva.

Prodoren uspeh je imela ob premieri drama »Izdaja pri Novari«. Silna učinkovitost njenega dogajanja in njena presvetlost je občinstvo globoko ganila. Z režijo tega dela se je predstavil prav uspešno absolutno dunajske igralske akademije Peter Malec »Izdajo pri Novari« ponove v torek 15. oktobra ob 20. uri Red C.

Odrsko izborni pisan komad je komedija »Medvedji ples«, ki bo njena premiera koncem prihodnjega tedna. To je svojevrstna zgodba o samotnem čudaku, ki ga ujame mlada plesalka v svojo past. Srečno sta tu pomešana zabavajoči humor in ganljiva tragika. Režija je Kovčičeva.

Abonirajte se v gledališču! Še je čas, da ne zamudite prvih abonentskih predstav!

Dramska šola. V nedeljo 13. oktobra se začnejo redna predavanja ob 9. uri. Kdor se še želi prijaviti, naj se ob tem času zgleda v gledališču.

DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA.

Drugi dan žrebanja I. razreda 31. kola, dne 10. oktobra so bili izžrebani sledeči dobitniki:

Din 205.000	41995
Din 89.000	99843
Din 50.000	53150
Din 36.000	49238
Din 30.000	91081
Din 20.000	48632
Din 10.000	1305 16411 55945 69926 88675
Din 5.000	3302 15129 15578 43101 55445
66949 66960 83523 86025	
Din 3.000	252 15236 15820 18867 24898
26661 27277 29827 33014 34274 40493 46698	
48725 62163 63494 63886 67425 79397 91638	
92306	
Din 1.000	7481 7624 13896 14079 15282
15672 24501 25372 30845 37940 38239 39621	
40712 41335 46773 53051 53406 54417 54483	
57237 68916 73196 73581 75117 79593 84194	
86169 86426 92293 96145	

Bančna poslovalnica BEZJAK, Maribor, Gosposka ulica 25.

te zanimive lovsko-sportne prireditve udeležijo lovci in nelovci, ker bodo videli res strokovno vodstvo psov-ptičarjev.

Abesinija 1935 e vefilm, ki se bo v kratkem predvajal samo v Grajskem kinu.

Strelnska družina v Št. Ilju v Slov. gor. bo priredila v nedeljo, dne 13. t. m. trgatveno veselico v Vaupotičevi gostilni. Mariborčani vljudno vabljeni!

Tudi v tekstilnih tovarnah ima Javna kuhinja med delavci in nameščenci svoje abonente ter se jim namerava hrana dostavljati topla in sveža celo v tovarno.

Restavracija Trije ribniki, J. Kliček. Odojčki, domače klobase, dobra vina, sveže pivo.

Kam? Vsi na trgatveno veselico v gostilno Riedl, Pobrežje.

Med. univ. dr. Walter Thalmann, specialist za oto-rhino-laryngologijo ordinira zopet od 16. septembra, Kopališka ulica 4-I., telefon 20-45.

MARIJ SKALAN

ROMAN

Sida Silanova

Silan je razločno čutil zadrego. Zavedal se je uloge, ki jo je pravkar odigral, zavedal pa tudi, da ne sme popustiti, zato je molče poslušal njen novi izbruh, in ko je Sida videla, da molči, je postala še bolj razburjena:

»Zagrozil si mi, da me ubiješ: to lahko storiš. Zagrozi mi še, da me izdaš Ervinu: tudi tega se ne bojim. Uprav želim si. Prihraniš mi trud lastne izpovedi in priznanja. Kajti zapomni si: ako mu ne poveš ti, bom stopila sama preden in mu povedala, da ga zapuščam.«

»In si vse to že do konca premislila?«
»Jo je vprašal Silan še vedno navidezno mirno.«

»Do konca.«
»Tudi posledice?«
»Tudi.«

»In si pripravljena za svojo blaznost žrtvovati zakon, položaj, bogastvo, Silanovino, mene?«

»Vse.«
»Vreči se v vrtinec, ki te lahko pogoltno, še preden priplavaš do brega?«
»Ako ga ne dosežem, moje življenje itak nima pomena.«

»Veš tudi kako bo sodil svet?«

»Me čisto nič ne briga. Svet se ni oziral name, zato se tudi jaz ne bom nani. Vsakdo ima pravico živeti svoje lastno življenje.«

»Navidezno da, a v resnici ne. Človek je družbeno bitje. Ne pozabi tega!«

»Grem preko vsega.«

»In potem? Si tako trdno prepričan, da bo šel preko vsega tudi dr. Frangež?«

»Sem.«

»Sedaj in v bodoče?«

»Vedno.«

»Če se pa nekoč zgodi, da omaga?«

»Ne bo nikoli omagal.«

»Tega ne more zagotoviti niti sam. — Človek se spreminja. Ne bodi tako zverovana v svoje prepričanje, kajti žele še niso dejstva!«

»Mojih sklepov ne omajajo nobeni argumenti. In če se tudi motim, s te poti ne krenem več.«

Silan se je zastremel skozi okno. Nastal je mučen molk. Čez nekaj časa se je pa dvignil, premeril dvakrat, trikrat sobo, se naposled ustavil pred hčerjo in dejal z glasom, ki je očito prikrival prave namene:

»Dobro. Ako se že želiš uničiti, potem se uniči. Ne morem ti braniti. Dejala si, da ima vsak človek pravico uravnati si sam življenje, neoziraje se na nikogar, tudi ne na lastne starše in na lastnega moža. Če si prepričana, da ti tako vele-va nespremenljiva usoda, potem moraš imeti tudi toliko poguma, da izpelješ vse sama. Ne bom te izdal Ervinu in tudi s Frangežem ne bom več govoril. Potrebno pa je, da napraviš čimprej konec vsemu temu. Vrnj se domov, stopi k možu in mu povej: »Dosljej si bil trdno prepričan, da si poročen, s pošteno žensko, ki zna ceniti tvojo nesebično plemenitost, sedaj pa izvedi, da si se motil. Nisem poštena, nisem plemenita. Ženska brez morale sem, izgubljeno bitje, ki te je varalo, samo da nasiti svojo hotnost. Vse kar si storil zame, je bilo zaman. Pocestnica, ki bi jo bil dvignil k sebi iz blata, bi čutila do tebe več dolžnosti, kakor jo čutim jaz, zato nisem več vredna biti tvoja žena...«

Sedaj je Sida molče poslušala. Njena jeza je plahnela in z njo tudi divja trma. Silan je nadaljeval:

»Tako stori, da boš vsaj v tem še dokazala, da nisi najpodležiji nestvor. Obvaruj človeka, ki ni storil nič drugega zlega, kakor to, da te je ljubil z vsem svojim srcem in z vso svojo dušo in ti je

zaupal bolj kakor bi neomajnosti granitne skale; obvaruj ga nadaljnje sramote, ki mu jo povzročaš. Ako si zares taka, kakršno se predstavljaš, ti to gotovo ne bo težko. Kdor ima pogum počenjati to, kar ti počenjaš, ima gotovo tudi dovolj poguma priznati svoje grehe tistemu, na katerega račun jih dela. Upam, da se ne motim? Je tako? Ali si pa že tako propadla, da ni v tebi niti toliko poštenja več?«

Ob njegovih prvih stvkih je Sida molče strmela v tla, polagoma se ji je na glava sklanjala vse niže in niže, dokler si nazadnje ni zakrila z rokama obraza in obupno zaihtela. Oče jo je pogledal po strani in smehljaj zmagovalja mu je obkrožil ustne, toda tega svojega razpoloženja ni izdal niti z najmanjšo spremembo poudarka svojih besed. Pustil jo je ihteti; potem je stopil k njej, ji položil roko na ramo in dejal nepričakovano nežno:

»Ubožica moja mala! Bila si trdno prepričana, da ni v meni nobenih očetovskih čustev, da sem brezsrčna žival, hlepeča samo po svoji sebični koristi. Mor-da si imela celo pravico soditi me tako, kajti moja trda zunanost res ni puščala nežnejših čustev do površine. Ostala so za koščeno lupino. Vendar si se motila.

(Se bo nadaljevalo.)

V nedeljo popoldne prebava in koncert v »Veliki kavarni«.

N. S. U. motorček, skoraj nov, na prodaj. Gustinčič, Tattenbachova 14.

Koncerta ne bo! Zaradi nenadnih tehničnih ovir napovedanega jutrišnjega promenade koncerta v Mestnem parku ne bo.

Nočno lekarniško službo imata danes v soboto Albaneževa in Maverjeva lekarna, jutri v nedeljo pa Vidmarjeva in Savostova lekarna.

Vremensko poročilo. Maksimalna temperatura 23, minimalna 10,4, relativna vlaga 90, barometer 740.

Občinski denar je utajil v znesku 4756 Din 75 par svoječasni občinski tajnik na Podvelki Ivan B., in sicer v času od 20. maja 1934 do 25. februarja 1935. Obtoženec Ivan B. je krivdo priznal in ga je mali kazenski senat obsodil na 5 mesecev strogega zapora, pogojno na tri leta, če v teku enega leta poravnava vso škodo.

V tajni razpravi je mali kazenski senat tukajšnjega okrožnega sodišča obravnaval slučaj, ki se je pripetil dne 21. aprila 1935 v Cvetkovcih, ko je mladoletni kolarški vajenec v prepiru prižgal Martinu Rižnerju z debelo smolnato borovo korenino težke poškodbe na glavi. Mali senat je bojevitega mladoletnika obsodil na 6 mesecev strogega zapora.

Mlada leta, grešna leta... Orožnikom je bil ovaden zanimiv slučaj, ki se je pripetil v Sv. Miklavžu. 18-letna dninarica A. Č. je izvabila 12-letnega dečka v gozd, ga tam slekla in nato zlorabila. Deček je ves upehan in preplašen teklen domov in povedal staršem, kaj se je bilo zgodilo. Oče je zadevo prijavil orožnikom ter se bo stvar zaključila pred sodiščem.

Kri se pretaka zaradi sovraštva. Danes jutraj je šel 45-letni kočar Ivan Pauko iz Spod. Dupleka na dnino. Iz zasede je planil nanj njegov sovražnik, 17-letni posestniški sin I. M. iz Spodnje Korene pri Sv. Marjeti. Planil je na Pauka in mu porinil dolg nož v hrbet ter ga zelo nevarno ranil. Pauko se je zgrudil v mlaki krvi, napadalec pa je izginil v gozdu. Ljudje, ki so našli nezvestnega Pauka oblitega s krvjo, so ukrenili, da so ranjenca prepejali v mariborsko bolnišnico. Napadalec zasleduje orožniki.

Obračunavanja brez konca in kraja. 32-letnega delavca Ludovika Švarca je neznan napadalec zabodel z nožem v desno stran prsi, 45-letnega posestnika Ivana Omuleca pa je nekdo zabodel z nožem v hrbet in glavo. Oba se zdravita v mariborski splošni bolnišnici.

Eksplozija dinamitne patrone. Posestnikov sin Franc Görek iz Filovcev je pri luči gledal dinamitno patrono, s katero je hotel razstreljevati drva. Pri tem pa je iskra od luči prešla v naboj, ki mu je zaradi tega eksplodiral v roki. Z ne-

varnimi poškodbami na očeh so ga morali prepeljati v splošno bolnišnico.

Dan kolesarskih nesreč je bil včeraj, saj so nepredvidni kolesarji po mestu povozili kar štiri žrtve. Tako je neki kolesar pred jezuitsko kapelo povozil staro Marijo Vollmajerjevo, ki je pri padcu zadobila več poškodb po rokah in na obeh kolenih. Povožena pa si je raztrgala tudi obleko. Kolesar je, videč, kaj je storil, oddiral naprej, toda stražnik ga je kmalu prijel. Na Meljski cesti pa se je zaletela neka kolesarka v kolo trgovske pomočnice Ade Videčnikove, ki se je pri padcu poškodovala po vsem telesu, močno pa je poškodovano tudi njeno kolo. Slična prometna nezgoda se je pripetila na Aleksandrovi cesti. Iz večje hotela »Meran« je prikolesaril neki možki in trčil v kolo delavca F. Kauhlerja. Oba sta padla s kolesa, poškodoval pa se je samo Kauhler, ki se mu je tudi kolo močno zvilo. Četrta žrtev pa je prišla pod kolo na Ruški cesti. Tam je podrl neki mlajši kolesar s podeželja upokojenega majorja Josipa Nesta iz Vrazove ulice, ki si je pri padcu nevarno pobil obraz in je zlasti iz ust močno krvavel. Policija bo vse nepredvidne kolesarje, pred katerimi ljudje v Mariboru že niso več varni, zelo občutno kaznovala.

Razne vesti

Nadškof dr. Jeglič se seli. Te dni se preseli iz Gornjega grada v Stično k cistercijancem.

Avtomobilska cesta Ljubljana Sušak se bo v kratkem pričela trasirati.

Olajšanje uradniške uredbe? »Novosti« in listi »Tipografije« so objavili v zvezi s sporočilom o seji gospodarsko-finančnega komiteja ministrov, da je ta odbor razpravljal o spremembah uredbe o znižanju uradniških prejemkov ter da bodo bržkone že v najkrajšem času izdane znatne olajšave. Uradniki od 10. do 6. skupine naj bi svoje doklade prejeli nazaj, znižali pa bi se jim njihovi skupni mesečni prejemki za 3 odstotke, uradnikom od 6. do 2. skupine pa prav tako največ za 7 odst.

Potres v Bosni in drugod. Zadnje čase se je začela resna serija potresov na tektonskih tleh v srednjem in gornjem toku Vrbasa. V tej seriji so bili precejšnji potresi 5. oktobra, in sicer prvi ob 15,3,3, drugi ob 15,12,1, tretji ob 17,55,1, dalje 8. oktobra ob 8,6,36, 10. oktobra ob 15,44,35 in 11. oktobra — največji med njimi — ob 1,45,10. Potresi se pojavljajo še vedno s povprečno zmerno jakostjo na istih tleh in v podaljšku smeri proti Jajcu. Zdi se, da se bodo pojavili tudi v dolini reke Lastve. Tudi v Banjaluki so se v pretekli noči ponovili potresni sunki, ki vznemirjajo ljudstvo skoraj že teden dni. Del meščanov je

prebil noč na prostem. Strah pred potresom se je povečal, ker so davi zaprli vse osnovne in srednje šole. Na šolah, kakor tudi na mnogih drugih hišah so popokali zidovi. Oblasti so odredile evakuacijo nekaterih hiš v Pašičevi in Košičevi ulici, ker je nastala nevarnost, da se hiše porušijo. Osrednji zavod za meteorologijo in geodinamiko na Dunaju je zabeležil dne 9. t. m. ob 20,45 mo-

čan potres na Zgornjem Avstrijskem.

Obsedno stanje v Španiji se je ukinilo v 16 pokrajinah, v 12 pokrajinah pa se je uvedlo stanje pripravljenosti.

Trocki nevarno obolel! Trockij je v Oslu nevarno obolel na tuberkulozi in je njegovo stanje, kakor pravijo poročila, precej resno.

Mali oglasi

Razno

JOS TICHY IN DRUG
Konces. elektrotehnično podjetje, Maribor. Slovenska ul. 16, tel. 27-56. Izpeljuje elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motoriev, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčnih cenah

ODPAKOVNA PLOŠČA.
kovine, litine ter vsakovrstne stroje kupuje in prodaja po najkvalitetnejših dnevnih cenah vsako množino Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ul. 14. 3704

POPRAVILA DAMSKIH KLOBUKOV
vseh vrst, najmodernejša oblika, dobra izpeljava, prevzame po najnižjih cenah in hitro izvrši Ana Hobacher. Aleksandrova 11. 3775

V HIGIJENIČNI MESNICI
v Orožnovi ulici priporoča prvovrstno sveže meso po solidnih cenah Joško Radi 3402

ZIMA SE Približuje.
Zelo ugoden nakup vsakovrstnih štedilnikov in peči pri Justinu Gustinčiču, Maribor, Tattenbachova 14. 4610

NOVA MESNICA V STU-DENCIH!
Podpisani bom v svoji mesnici v Stencih, Aleksandrova št. 1 (dane most — brv) od sobote, dne 12. oktobra prodajal prvovrstno meso po najnižji ceni! — Prepričajte se! — Franc Veršič, mesar, Stenci, Aleksandrova 1 (pri brvi). 4616

VINOTOČ NA KALVARIJI.
Novi sladki most. 4625

ŠTAMPILJE
T. SOKLIČ
Mbr. Aleksandrova 43

Zastopnike sprejem

V GOSTILNI KNUPLES
Košaki, veselica s plesom in pojedina puranov v nedeljo, dne 13. oktobra. Dobri sladki vinski most. 4159

Posest

DVODRUŽINSKA HIŠA
na Teznu na prodaj. Vprašati Tezno, Maistrova ul. 25. 4496

HIŠA
z vrtom na Pobrežju poceni naprodaj. Naslov v upravi »Večernika«. 4635

DVE HIŠI
ena obstoječa iz treh sob, dveh kuhinj in kleti, druga iz šestih sob, dveh kuhinj in kleti, donosni, v neposredni bližini cerkve na prodaj. Ne-kaj gotovine, ostalo hipoteka. Vprašati Božič, Sv. Peter pri Mariboru. 4633

VILA,
enostanovanjska, solčna, lepo ležeča, petsobna s predso-bo, kopalnico in z vsemi priključki, velik vrt, se takoj odda v najem. Stalna zveza z avtobusom št. 1. Informacije v pisarni dr. Juvana. 4631

PRODAM ENODRUŽINSKO HIŠO
z vrtom za 14.000 Din. Konec Tezna, ob Ptujski cesti 154. 4653

DRUŽINSKE HIŠE
vrt, 13.000, 17.000, 25.000 itd. — Posestva, kmetijsko-gospo-ska od 30.000 Din naprej. — Obrestonosne hiše od 100.000 Din dalje, gostilne, pekarije, mline prodaja Posredovalnica, Maribor, Slovenska ulica 26. 4655

HIŠA

z več stanovanji naprodaj. — Potrebna gotovina Din 14.000. Aleksandrova c., trgovina Primc, Pobrežje. 4681

NOVOZGRADBA

2 sobi, kuhinja, vrt 20.000. — Novozgradba, 2 sobi, kuhinja in 1 soba, kuhinja, vrt 56.000. — Lepo posestvo, 64 orlov, z hišo pri Mariboru 120.000. — Valični mlin z žago in olj-no stiskalnico 120.000 Din. — Posredovalnica »Rapid«, Gosposka 28. 4663

Prodaj

NOVA KOŽUHOVINA
od najcenejše do najbolje kvalitete je prispela. Nova dela in moderniziranje izvršuje po solidnih cenah Super Juliana, krznarstvo, Maribor, Glavni trg 9. 4645

POHIŠTVO

lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zalo-ga pohištva združenih mizarjev, Vetrinjska ulica 22, nasproti trdnici V. Weigl. 9-t

HOLANDSKE CVETLIČNE CEBULICE.

hijacinte, tulpe, narcise itd. dobite po zmernih cenah v cvetličarni, Anton Požar, Tyrševa ulica. 4540

NOVE SODE

iz prima kalane hrastovine, liter 90 para. Sodarsko Sul-cer, Vojašnika 7. 4542

KOKOSOV TEKAČI

in brisače, linolej, voščeno platno, umetno usnje v speci-jalnih kakovostih dobavlja najceneje samo Novak, Ko-roška 8, Vetrinjska 7. 4285

KOŽUHOVINO

fino, kakor navadno kupite pri Zelezniku, Kopališka ulica. Prevzamem tudi popravila. 4644

Skoraj popolnoma nova AVTOMATIČNA TEHTNICA na prodaj. Pobreška 9-a. 4672

Umrl je v Cirkovcih pri županu gospod

JOSIP SCHENEGGER

nadsprevodnik v pok.

Pogreb bo v ponedeljek, dne 14. oktobra ob 8. uri na Hajdini. Zalujoči sorodniki.

Se nekaj novih in starih
VINSKIH SODOV
na razpolago pri sodarju Jo-
sipu Ramšaku, Meljska c. 10,
Maribor. 4649

**PRODAM HRANILNO KNJI-
ŽICO MESTNE HRANILNICE**
Din 50.000.—. Ponudbe na
upravo »Večernika« pod
»50.000«. 4358

GLASOVIR
kratki po priložnostni ceni
naprodaj. Jugoslovanski trg
5-I. 4665

ŠIVANJE
posteljnih odej iz vate, volne
in puha. Kloti v vseh kakovo-
stih in barvah, na izbiro. Za
solidno izdelavo jamčim. Naj-
ceneje pri Novaku, Koroška
cesta 8. 4612

**KLETNE IN TRANSPORTNE
SODE**
proda. Gnilšek, Razlagova
ulica 25. 4682

**Kloti in brokati za odeje
šivane in flanelaste odeje
Platno za postelj. in inleti**
le v dobri kakovosti priporoča
TEKSTILANA BUDEFELDT
Maribor, Gosposka ulica 14. 4647

POSOJILNICA

R. Z. Z O. P.

MARIBOR, NARODNI DOM
USTANOVLJENA LETA 1882

Stanje hranil. vlog blizu 60 milijonov Din
Rezervni sklad nad 10 milijonov Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na
tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje

Prodajam radi preselitve po
ugodni ceni

MALO POSESTVO,
blizu tezenskega postajališča,
tik ob glavni cesti s tremi
kuhinjami in 5 sobami ter
vsem gospodarskim poslop-
jem. Ptuijska cesta 54, Tezno
pri Mariboru. 4675

Kupim

NAJBOLŠE PLAČUJEM
staro zlato, srebrne krone in
umetno zobovlje. A. Stumpf,
Koroška cesta 8. 4369

Sobo odda

ODDAM SOBO
s štedilnikom takoj. Ljubljan-
ska ul. 46. 4668

SOBO
s hrano oddam. Vrbanova 28,
pritličje, desno. 4667

SOBO
s separiranim vodom iz stop-
nic, zraven sodnije, oddam
s 1. novembrom. Jože-Vošnja
kova 19-I, vrata 3. 4662

OPREMLJENO SOBO
s posebnim vodom takoj od-
dam Wildenrainerjeva 11-III
(poleg sodišča). 4664

**UDOBNO OPREMLJENO
SOBO**
oddam boljšemu gospodu ali
oficirju. Frančiškanska 21-I,
levo. 4659

OPREMLJENO SOBO
z izbornjo domačo hrano ta-
koj oddam. Tomšičeva ul. 5.
4627

LEPO SOBO
oddam eni ali dvema oseba-
ma. Sodna ul. 26, vrata 2.

Stanovanje

SOBO IN KUHINJO
oddam. Studenci, Frankopa-
nova ul. 4. 4654

DVE SOBI IN KUHINJO
z vsemi pritliklinami, na dvo-
rišču, oddam s 1. novem-
brom. Glavni trg 3. 4628

DVA DELAVCA
sprejem na hrano in stano-
vanje. Gubčeva 3-I, Melje.
4671

DVE GOSPODIČNI
sprejem na stanovanje in
hrano. Naslov v upravi »Ve-
černika«. 4673

GOSPODIČNO
sprejem na stanovanje. —
Koroška 27, vrata 3. 4680

ČEVLJE

popravljam na zahtevo
tako po najnižji ceni,
A. BENKO
Rotovski trg

Vzamem na hrano in stano-
vanje

**2-3 UČENKI ALI DIJA-
KINJI.**
Vprašati Tattenbachova ul.
16-II, vrata 14. 4670

Službo išče

DEKLE
pridno in pošteno, išče službe
pri manjši družini s 1. novem-
brom. Cenjene ponudbe na
upravo »Večernika« pod »Za-
četnica«. 4672

DEKLE
pridno, pošteno in zvesto, z
lepim spričevalom, ki zna
opravljati vsa hišna dela ter
nekoliko kuhati, išče službo v
Mariboru ali okolici. Lenčka
Polšak, Pobrežje, Prešernova
ul. 4. 4657

DEKLE,
veščo samostojnega gospo-
dinjstva z večletnimi izpriče-
vali, išče službo, eventualno
za postrežnico k manjši dru-
žini. Ponudbe na upravo »Ve-
černika« pod »Zanesljiva«. 4683

27 LETNA GOSPODIČNA
želi k otrokom za varstvo,
ponk in šivanje, celi dan.
Ponudbe na upravo »Večerni-
ka« pod »Resna«. 4669

PERFEKтна STROJEPIŠKA
zmožna vseh pisarniških del,
išče službo. Ponudbe pod
»Cenena moč« na upravo »Ve-
černika«. 4633

Pouk

**POUK V FRANCOŠKI KON-
VERZACIJI**
iščem. Ponudbe z navedbo
cene na upravo »Večernika«
pod »Uspešno in zabavno«. 4660

ČEVLJE

najnovjših oblik in solidne
izdelave po konkurenčnih
cenah nudi samo
LEO DABIČ
Stolna ulica 4

„ELISE BOCK“

vse preparate stalno na zalogi
DROGERIJA IVAN PECAR
kosmetika
MARIBOR, GO/PO/KA UL. 11
Zahtevajte brezplačno kataloge in svetovalca!

JAVNA ZAHVALA

Gospodu primariju dr. Janku Dernovšku v Ma-
riboru, specialistu za očesne, nosne in ušesne
bolezni, se zahvaljujemo, da nam je z uspešno
operacijo na vnetem srednjem ušesu rešil našega
Marjančka. Po dvakratni brezuspešni operaciji,
najprej od strani tuzemskega in pozneje ino-
zemskega specialista in pa ker se je uho nadalje
gnojilo in je bila ponovna operacija neizogibna,
smo ga v tretjič zaupali gosp. prim. dr. Dernovšku,
ki je izvršil tretjo radikalno operacijo, ki je zares
dobro uspela, tako da je otrok sedaj popolnoma
zdrav. Gospodu primariju ponovna iskrena hvala!

OBITELJ F. MOČIVNIKA
V Mariboru, dne 11. oktobra 1935.

Kupujte svoje po-
trebščine pri naših
inserentih!

PULOVERJI IN TELOVNIKI

iz volne sami delani, so se-
daj moderni, delajo mnogo
veselja in so zelo poceni.

Priporočamo:

„Kordonet“—volno
4 dkg Din 6.50
„Fuldania“
5 dkg Din 8.—
„Perl“ volna „Gelbbund“
5 dkg Din 10.—
„Bukett“ volna „Roxane“
5 dkg Din 12.—
„Drops“ in „Delphin“
5 dkg Din 15.—

C. Büdefeldt, Maribor
Gosposka ulice 4—6

ALI STE ROJENI MED LETI 1859—1919?

Citatelj in citateljice tega lista rojeni med 1859—1919
se iskreno naprošajo, da nujno navedejo svoje ime in
natančni datum rojenja. Siljeni astrolog, katerega znan-
stvena raziskavanja so splošno priznana in obsežno
komentirana v vsem tisku, se je odločil, da bo čita-
teljem in citateljicam tega lista objavil svoje senzacijo-
nalne študije na podlagi katere morejo generacije
rojene med 1859—1919 zbolj-
šati svojo eksistenco in do-
seči srečo, zdravje, ljubezen
itd. Ta objava je največje
važnosti ter nudi vsem bral-
kam in bralcem edinstveno
priliko, da uresničijo svoje
želje in dosežejo srečo. Brez-
pogrešna jasnovidnost gra-
fologije in astrologije vam
bo razjasnila:

1. Vaš značaj, njegove kva-
litete, njegove napake;
2. Vaše izgledne in ljubezni;
3. Vaše izgledne in kupčija;
4. Vaše izgledne in podedo-
vanju;
5. Vašo življenjsko dolgolet;
6. Vaše prijatelje in Vaše
protectorje;
7. Vaše sovražnike, zahrbt-
nosti, krivične obdolžitve
itd.;
8. Potovanja, spremembe
bivališča;
9. Zadeve v rodbini;
10. Vse, kar želite zvedeti o
loterijskih zadevah.

Citiramo nekaj izmed tisočev zahvalnic, katere preje-
ma ta slajni znanstvenik iz vseh krajev sveta. »Go-
spa Irma Schwarz iz Ljubljane; se zahvaljuje najpri-
srenejše, ker je v njenih najtežjih finančnih ne-
priklakah poslušala njegov nasvet, igrala v loteriji in za-
dela 150.000 Din.«
Pišite brez odloga, pošljite še danes Vaš rokopis in
rojstni datum ter 30 Din kot honorar za Vašo petho,
analizo in horoskop natančno in stalno adresu:

Grafološki bureau — CELJE
POŠTNI PREDAL 106

Vsako soboto in nedeljo prizna-
no dobre, domače jetrne in krvave
klobose in pečenice.

Za dobro kapljico je preskrbljeno
RESTAVRACIJA „PRI KLAVNICI“

Dražbeni oklic

Opravična številka IX J 1839/35

Dne 13. novembra 1935 ob 10. uri bo pri podpisnem so-
dišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga Rače vl. št. 656

Cenilna vrednost Din 40.600.—

Vrednost pritlikline Din 100.— (že prišteto k cenilni vrednosti
nepremičnin). Najmanjši ponudek Din 27.000.—

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri so-
dišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe,
sicer bi se jih ne moglo več uveljaviti glede nepremičnine v škodo
zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na
uradni deski sodišča.

Sresko sodišče v Mariboru, odd. IX.,
dne 10. septembra 1935.

RANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: **MARIBOR** v lastni novi palači na oglu
Gosposke - Slovenske ulice

Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso
svojo davčno močjo — Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Sprejema vloge in knjižice na tekoči račun
po najugodnejšem obrestovanju

Podružnica: **CELJE** nasproti pošte, prej
Južnoštajerska hranilnica

